

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/957

od 9. ožujka 2016.

o dopuni Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za odgovarajuće mjere, sustave i postupke te predloške obavijesti koje treba upotrebljavati za sprečavanje, otkrivanje i prijavljivanje praksi zlouporabe ili sumnjivih naloga odnosno transakcija

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 16. stavak 5. treći podstavak,

budući da:

- (1) Potrebno je utvrditi odgovarajuće zahtjeve u pogledu mjera, postupaka i sustava koje bi tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te svaka osoba koja u okviru svojeg posla dogovara ili izvršava transakcije trebali uspostaviti radi prijavljivanja naloga i transakcija koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem u skladu s Uredbom (EU) br. 596/2014. Takvi bi zahtjevi trebali pridonijeti sprečavanju i otkrivanju zlouporabe tržišta. Trebali bi pridonijeti i osiguravanju značajnosti, sveobuhvatnosti i korisnosti obavijesti koje se podnose nadležnim tijelima. Kako bi se osiguralo učinkovito otkrivanje zlouporabe tržišta, potrebno je uspostaviti odgovarajuće sustave za praćenje naloga i transakcija. Tim bi se sustavima trebale osigurati analize koje provode ljudi, odnosno na odgovarajući način osposobljeno osoblje. Sustavi za praćenje zlouporabe tržišta trebali bi moći proizvoditi znakove upozorenja u skladu s unaprijed definiranim parametrima kako bi se omogućila dodatna analiza mogućeg trgovanja na temelju povlaštenih informacija, manipuliranja tržištem ili pokušaja trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem. Vjerojatno će za cijeli postupak biti potrebna izvjesna razina automatizacije.
- (2) Kako bi se omogućio i promicao dosljedni pristup i praksa u cijeloj Uniji u vezi sa sprečavanjem i otkrivanjem zlouporabe tržišta, primjereno je utvrditi detaljne odredbe kojima se usklađuju sadržaj, predložak i rokovi za prijavljivanje sumnjivih naloga i transakcija.
- (3) Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije s pomoću algoritamskog trgovanja te podliježu odredbama Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ trebale bi uspostaviti i održavati sustave iz ove Uredbe i Uredbe (EU) br. 596/2014 te bi se na njih i dalje trebao primjenjivati članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 1.

⁽²⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

- (4) Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije trebale bi, pod odgovarajućim uvjetima, moći delegirati unutar grupe praćenje, otkrivanje i identificiranje sumnjivih naloga i transakcija ili delegirati analizu podataka i proizvodnju znakova upozorenja. Takvim delegiranjem trebalo bi omogućiti dijeljenje resursa, razvoj i održavanje sustava praćenja na središnjoj razini te uspostavu stručnog znanja u kontekstu praćenja naloga i transakcija. Takvim se delegiranjem ne bi smjelo spriječiti nadležna tijela da u bilo kojem trenutku procjenjuju učinkovitost sustava, mjera i postupaka osobe kojoj su te funkcije delegirane radi ispunjenja obveze praćenja i otkrivanja zloporabe tržišta. Obveza prijavljivanja i primjene odredbi ove Uredbe i članka 16. Uredbe (EU) br. 596/2014 trebala bi i dalje biti u nadležnosti osobe koja delegira.
- (5) Mjesta trgovanja trebala bi imati odgovarajuća pravila trgovanja kojima se pridonosi sprečavanju trgovanja na temelju povlaštenih informacija, manipuliranja tržištem ili pokušaja trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem. Mjesta trgovanja trebala bi imati uređaje za ponovni prikaz knjige trgovanja radi analize aktivnosti dnevnog trgovanja u kontekstu algoritamskog trgovanja, uključujući visokofrekventno trgovanje.
- (6) Jedinstven i usklađen predložak za elektroničko podnošenje prijave sumnjivih transakcija i naloga trebao bi pridonijeti ispunjenju zahtjeva utvrđenih ovom Uredbom i člankom 16. Uredbe (EU) br. 596/2014 na tržištima na kojima se sve veći broj naloga i transakcija izvršava prekogranično. Trebao bi olakšati i učinkovitu razmjenu informacija o sumnjivim nalozima i transakcijama među nadležnim tijelima u prekograničnim istragama.
- (7) Relevantne rubrike za unos informacija sadržane u predlošku trebale bi, ako su jasno, detaljno, objektivno i točno popunjene, pomoći nadležnim tijelima da bez odgode procjene sumnje i poduzmu odgovarajuće mjere. Predložak bi stoga osobama koje podnose prijavu trebao omogućiti dostavljanje informacija o prijavljenim sumnjivim nalozima i transakcijama koje se smatraju bitnima te obrazloženje sumnje. Predložak bi trebao omogućiti i dostavljanje osobnih podataka čime bi se omogućila identifikacija osoba uključenih u sumnjive naloge i transakcije te nadležnim tijelima pomoglo da pri provođenju istraga brzo analiziraju aktivnosti trgovanja sumnjivih osoba i utvrde njihove odnose s osobama uključenim u druge sumnjive aktivnosti trgovanja. Te bi informacije trebalo dostaviti na samom početku kako se cjelovitost istrage ne bi ugrozila time što bi se tijekom istrage nadležno tijelo možda moralo ponovno obratiti osobi koja je podnijela prijavu sumnjivih transakcija i naloga. One trebaju sadržavati datum rođenja, adresu, podatke o radnom odnosu i računima osobe te, ako je primjenjivo, identifikacijsku oznaku klijenta i nacionalni identifikacijski broj predmetnih pojedinaca.
- (8) Kako bi se olakšalo podnošenje prijave sumnjivih transakcija i naloga, trebalo bi biti moguće uz predložak priložiti dokumente i materijale za koje se smatra da potkrepljuju dostavljenu obavijest, uključujući i u obliku priloga s popisom naloga ili transakcija bitnih za istu prijavu i pojedinostima o njihovim cijenama i obujmima.
- (9) Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije ne bi trebale izvijestiti o svim primljenim nalozima ili izvršenim transakcijama koji su aktivirali unutarnji znak upozorenja. Takav zahtjev ne bi bio u skladu sa zahtjevom da se u svakom pojedinačnom slučaju procijeni postoje li opravdani razlozi za sumnju.
- (10) Prijave sumnjivih naloga i transakcija trebalo bi relevantnom nadležnom tijelu dostaviti bez odgode kad se utvrdi da postoji opravdana sumnja da bi ti nalozi i transakcije mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem. Analiza kojom se utvrđuje treba li se određeni nalog ili transakcija smatrati sumnjivim trebala bi se temeljiti na činjenicama, a ne na špekulacijama ili pretpostavkama te bi je trebalo provesti što je prije moguće. Praksa kojom se podnošenje prijave odgađa kako bi se uvrstili dodatni sumnjivi nalozi ili transakcije nespojiva je s obvezom djelovanja bez odgode kad je već utvrđena opravdana sumnja. U svakom slučaju, podnošenje prijave sumnjivih transakcija i naloga trebalo bi procijeniti u svakom pojedinačnom slučaju kako bi se utvrdilo može li se nekoliko naloga i transakcija obuhvatiti jednom prijavom sumnjivih transakcija i naloga. Nadalje, praksu da se prije podnošenja prijave prvo prikupi određeni broj sumnjivih transakcija i naloga ne bi se smjelo smatrati usklađenom sa zahtjevom za izvješćivanje bez odgode.
- (11) Moguće je da se u nekim okolnostima na temelju naknadnih događaja ili dostupnih informacija opravdana sumnja u trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju

povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem, utvrdi tek nakon što se sumnjiva aktivnost dogodila. To ne bi smio biti razlog zbog kojeg se sumnjiva aktivnost ne prijavljuje nadležnom tijelu. Kako bi u tim posebnim okolnostima dokazalo ispunjenje zahtjeva za prijavljivanje, osoba koja podnosi prijavu trebala bi moći opravdati vremenski odmak od nastanka sumnjive aktivnosti do utvrđivanja da postoji opravdana sumnja u trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem.

- (12) Čuvanje dostavljenih prijava sumnjivih transakcija i naloga te naknadni pristup njima, kao i provedene analize sumnjivih naloga i transakcija na temelju kojih prijava sumnjivih transakcija i naloga nije podnesena, važan su dio postupka otkrivanja zlouporabe tržišta. Mogućnost da se ponovno pregleda i preispita provedena analiza podnesenih prijava sumnjivih transakcija i naloga, kao i sumnjivih naloga i transakcija koji su bili predmet analize, ali u pogledu kojih je zaključeno da ne postoji opravdana sumnja, pomoći će osobama koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišnim operaterima ili investicijskim društvima koji upravljaju mjestom trgovanja da donosu odluku pri razmatranju naknadnih sumnjivih naloga ili transakcija. Provedene analize sumnjivih naloga i transakcija koje u konačnici nisu dovele do podnošenja prijave sumnjivih transakcija i naloga pomoći će tim osobama da unaprijede svoje sustave nadzora i utvrde obrasce ponašanja koji se ponavljaju, a koji bi zajedno i promatrani u cjelini mogli dovesti do utvrđivanja da postoji opravdana sumnja u trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem. Nadalje, te će evidencije pridonijeti i dokazivanju usklađenosti sa zahtjevima utvrđenim ovom Uredbom te nadležnim tijelima olakšati izvršenje njihovih nadzornih, istražnih i provedbenih funkcija u skladu s Uredbom (EU) br. 596/2014.
- (13) Svaku obradu osobnih podataka u okviru ove Uredbe trebalo bi provoditi u skladu s nacionalnim zakonima i drugim propisima kojima se prenosi Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (14) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala dostavilo Komisiji.
- (15) Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala provelo je otvoreno javno savjetovanje o nacrtu provedbenih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analiziralo je moguće povezane troškove i koristi te zatražilo mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (16) Kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da ova Uredba žurno stupi na snagu te da se odredbe utvrđene ovom Uredbom primjenjuju od istog datuma kao i odredbe utvrđene Uredbom (EU) br. 596/2014,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „prijava sumnjivih transakcija i naloga” znači prijava sumnjivih naloga i transakcija, uključujući svako njihovo povlačenje ili izmjenu, koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem, a koja se treba podnijeti u skladu s člankom 16. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) br. 596/2014;

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

- (b) „elektronička sredstva” znači sredstva elektroničke opreme za obradu (uključujući digitalno sažimanje), pohranu i prijenos podataka upotrebom žica, radija, optičke tehnologije ili bilo kojeg drugog elektromagnetskog sredstva;
- (c) „grupa” znači grupa kako je definirana u članku 2. stavku 11. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
- (d) „nalog” znači svaki nalog, uključujući svaku ponudu, neovisno o tome je li njezina svrha početno podnošenje, izmjena, ažuriranje ili povlačenje naloga i neovisno o tome koje je vrste.

Članak 2.

Opći zahtjevi

1. Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije dužne su uspostaviti i održavati mjere, sustave i postupke kojima se osigurava:

- (a) učinkovito i stalno praćenje svih primljenih i prenesenih naloga te svih izvršenih transakcija u svrhu otkrivanja i identificiranja naloga i transakcija koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem;
- (b) dostavljanje prijava sumnjivih transakcija i naloga nadležnim tijelima u skladu sa zahtjevima utvrđenim u ovoj Uredbi i koristeći se predloškom iz Priloga.

2. Obveze iz stavka 1. primjenjuju se na naloge i transakcije koji se odnose na sve financijske instrumente i primjenjuju se neovisno o:

- (a) svojstvu u kojem je nalog predan ili transakcija izvršena;
- (b) vrsti predmetnih klijenata;
- (c) tome jesu li nalozi predani ili transakcije izvršene na mjestu trgovanja ili izvan njega.

3. Tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dužni su uspostaviti i održavati mjere, sustave i postupke kojima se osigurava:

- (a) učinkovito i stalno praćenje svih primljenih naloga i izvršenih transakcija u svrhu sprečavanja, otkrivanja i identificiranja trgovanja na temelju povlaštenih informacija, manipuliranja tržištem ili pokušaja trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem;
- (b) dostavljanje prijava sumnjivih transakcija i naloga nadležnim tijelima u skladu sa zahtjevima utvrđenim u ovoj Uredbi i koristeći se predloškom iz Priloga.

4. Obveze iz stavka 3. primjenjuju se na naloge i transakcije koji se odnose na sve financijske instrumente i primjenjuju se neovisno o:

- (a) svojstvu u kojem je nalog predan ili transakcija izvršena;
- (b) vrsti predmetnih klijenata.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

5. Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dužni su osigurati da su mjere, sustavi i postupci iz stavaka 1. i 3.:

- (a) primjereni i proporcionalni u odnosu na razmjer, veličinu i prirodu njihove poslovne djelatnosti;
- (b) predmet redovite procjene, barem u okviru revizije i unutarnje provjere koje se provode jedanput godišnje, te da se prema potrebi ažuriraju;
- (c) jasno dokumentirani u pisanom obliku, uključujući sve njihove promjene ili ažuriranja, u svrhu usklađenja s ovom Uredbom te da se dokumentirane informacije čuvaju tijekom razdoblja od pet godina.

Osobe iz prvog podstavka nadležnom tijelu dostavljaju na zahtjev informacije iz točaka (b) i (c) tog podstavka.

Članak 3.

Sprečavanje, praćenje i otkrivanje

1. Mjere, sustavi i postupci iz članka 2. stavaka 1. i 3.:

- (a) omogućuju pojedinačnu i usporednu analizu svih izvršenih transakcija i naloga koji su predani, izmijenjeni, povučeni ili odbijeni u sustavima mjesta trgovanja te, u slučaju osoba koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije, i izvan mjesta trgovanja;
- (b) proizvode znakove upozorenja koji ukazuju na aktivnosti koje iziskuju dodatnu analizu za potrebe otkrivanja mogućeg trgovanja na temelju povlaštenih informacija, manipuliranja tržištem ili pokušaja trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem;
- (c) obuhvaćaju cijeli raspon aktivnosti trgovanja koje provode predmetne osobe.

2. Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dostavljaju nadležnom tijelu na zahtjev informacije kojima se dokazuje primjerenost i proporcionalnost njihovih sustava u odnosu na razmjer, veličinu i prirodu njihove poslovne djelatnosti, uključujući informacije o razini uspostavljene automatizacije tih sustava.

3. Tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestima trgovanja upotrebljavaju softverske sustave i uspostavljaju postupke koji pridonose sprečavanju i otkrivanju trgovanja na temelju povlaštenih informacija, manipuliranja tržištem ili pokušaja trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem, u onoj mjeri u kojoj je to primjereno i proporcionalno u odnosu na razmjer, veličinu i prirodu njihove poslovne djelatnosti.

Sustavi i postupci iz prvog podstavka uključuju softver koji omogućuje odgođeno automatsko čitanje, ponovni prikaz i analizu podataka iz knjige naloga, a kapacitet tog softvera mora biti dovoljan za upravljanje u okruženju algoritamskog trgovanja.

4. Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja uspostavljaju i održavaju mjere i postupke kojima se osigurava odgovarajuća razina analize koju provode ljudi pri praćenju, otkrivanju i identificiranju transakcija i naloga koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem.

5. Tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja uspostavljaju i održavaju mjere i postupke kojima se odgovarajuća razina analize koju provode ljudi osigurava i pri sprečavanju trgovanja na temelju povlaštenih informacija, manipuliranja tržištem ili pokušaja trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem.

6. Osoba koja u okviru svojeg posla dogovara ili izvršava transakcije ima pravo, na temelju pisanog sporazuma, pravnoj osobi unutar iste grupe delegirati izvršenje funkcija praćenja, otkrivanja i identificiranja naloga i transakcija koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem. Osoba koja delegira te funkcije i dalje je u cijelosti nadležna za izvršenje svih svojih obveza na temelju ove Uredbe i članka 16. Uredbe (EU) br. 596/2014 te je dužna osigurati jasno dokumentiranje mjera, zatim dodjelu i usuglašavanje zadaća i odgovornosti, uključujući i trajanje delegiranja.

7. Osoba koja u okviru svojeg posla dogovara ili izvršava transakcije može, na temelju pisanog sporazuma, trećoj osobi („pružatelj”) delegirati provođenje analize podataka, uključujući podatke o nalogima i transakcijama te proizvodnju znakova upozorenja koji su toj osobi potrebni za praćenje, otkrivanje i identificiranje naloga i transakcija koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem. Osoba koja delegira te funkcije i dalje je u cijelosti nadležna za izvršenje svih svojih obveza na temelju ove Uredbe i članka 16. Uredbe (EU) br. 596/2014 i uvijek ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) zadržava stručna znanja i resurse potrebne za ocjenu kvalitete pruženih usluga i organizacijsku primjerenost pružatelja, za nadzor delegiranih usluga te za redovito upravljanje rizicima povezanim s delegiranjem tih funkcija;
- (b) ima izravan pristup svim bitnim informacijama u pogledu analize podataka i proizvodnje znakova upozorenja.

Pisani sporazum sadržava opis prava i obveza osobe koja delegira funkcije iz prvog podstavka te prava i obveze pružatelja. Njime se utvrđuju i razlozi zbog kojih osoba koja delegira funkcije može raskinuti takav sporazum.

8. U okviru mjera i postupaka iz članka 2. stavaka 1. i 3., osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja čuvaju tijekom razdoblja od pet godina informacije kojima se dokumentira analiza provedena u pogledu ispitanih naloga i transakcija koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem i razlozi zbog kojih se podnosi prijava sumnjivih naloga i transakcija. Te se informacije nadležnom tijelu dostavljaju na zahtjev.

Osobe iz prvog podstavka osiguravaju da se mjerama i postupcima iz članka 2. stavaka 1. i 3. jamči i čuva povjerljivost informacija iz prvog podstavka.

Članak 4.

Osposobljavanje

1. Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja organiziraju i osiguravaju učinkovito i sveobuhvatno osposobljavanje osoblja uključenog u praćenje, otkrivanje i identificiranje naloga i transakcija koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem, uključujući osoblje uključeno u obradu naloga i transakcija. To se osposobljavanje odvija redovito te je primjereno i proporcionalno u odnosu na razmjer, veličinu i prirodu poslovanja.

2. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja osposobljavanje iz stavka 1. osiguravaju i osoblju uključenom u sprečavanje trgovanja na temelju povlaštenih informacija, manipuliranja tržištem ili pokušaja trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem.

Članak 5.

Obveze izvješćivanja

1. Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja uspostavljaju i održavaju učinkovite mjere, sustave i postupke s pomoću kojih za potrebe

podnošenja prijave sumnjivih transakcija i naloga procjenjuju predstavlja li nalog ili transakcija trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem. Tim se mjerama, sustavima i postupcima na primjeren način uzimaju u obzir elementi koji predstavljaju stvarno trgovanje na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem u skladu s člancima 8. i 12. Uredbe (EU) br. 596/2014, kao i netaksativni popis pokazatelja manipulacije tržištem iz Priloga I. toj Uredbi, kako su dodatno određeni u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2016/522 ⁽¹⁾.

2. Sve osobe iz stavka 1. koje su uključene u obradu istog naloga ili transakcije nadležne su za procjenu treba li se prijava sumnjivih transakcija i naloga podnijeti.

3. Osobe iz stavka 1. osiguravaju da su informacije dostavljene u okviru prijave sumnjivih transakcija i naloga utemeljene na činjenicama i analizi, uzimajući u obzir sve informacije koje su im dostupne.

4. Osobe iz stavka 1. uspostavljaju postupke kako bi se osiguralo da osoba o kojoj je podnesena prijava sumnjivih transakcija i naloga i svaka osoba koja na temelju svoje funkcije ili položaja u okviru osobe koja podnosi prijavu ne mora znati za podnošenje prijave sumnjivih transakcija i naloga nisu obaviještene o činjenici da je nadležnom tijelu podnesena ili će biti podnesena prijava sumnjivih transakcija i naloga.

5. Osobe iz stavka 1. popunjavaju prijavu sumnjivih transakcija i naloga, a da pritom o tome ne obavješćuju osobu o kojoj je podnesena prijava sumnjivih transakcija i naloga ili bilo koju drugu osobu koja ne mora znati da će prijava sumnjivih transakcija i naloga biti podnesena, osobito u okviru zahtjeva za informacije koji se odnosi na osobu o kojoj je podnesena prijava sumnjivih transakcija i naloga radi popunjavanja određenih rubrika.

Članak 6.

Rokovi za podnošenje prijave sumnjivih transakcija i naloga

1. Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja osiguravaju uspostavu učinkovitih mjera, sustava i postupaka za podnošenje prijave sumnjivih transakcija i naloga bez odgode, u skladu s člankom 16. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) br. 596/2014, kad se utvrdi da postoji opravdana sumnja u stvarno trgovanje na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranje tržištem odnosno u pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem.

2. Mjere, sustavi i postupci iz stavka 1. podrazumijevaju mogućnost podnošenja prijave sumnjivih transakcija i naloga u pogledu transakcija i naloga izvršenih u prošlosti, ako se postojanje sumnje utvrdi na temelju naknadnih događaja ili informacija.

U tim slučajevima osoba koja u okviru svojeg posla dogovara ili izvršava transakcije te tržišni operater i investicijsko društvo koji upravlja mjestom trgovanja dužni su nadležnom tijelu u prijavi sumnjivih transakcija i naloga objasniti zbog čega je došlo do vremenskog odmak od nastanka povrede u koju se sumnja do podnošenja prijave sumnjivih transakcija i naloga ovisno o pojedinačnim okolnostima predmeta.

3. Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja dužni su nadležnom tijelu dostaviti sve dodatne bitne informacije za koje saznaju nakon prvotno podnesene prijave sumnjivih transakcija i naloga te su dužni dostaviti sve informacije ili dokumente koje nadležno tijelo zatraži.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/522 od 17. prosinca 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za određena javna tijela i središnje banke trećih zemalja, pokazatelja manipuliranja tržištem, pragova za objavljivanje, nadležnog tijela za obavijesti o odgodama, odobrenja trgovanja tijekom razdoblja zabrane trgovanja i vrste transakcija rukovoditelja o kojima se mora obavješćivati (SL L 88, 5.4.2016., str. 1.).

Članak 7.

Sadržaj prijave sumnjivih transakcija i naloga

1. Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja podnose prijavu sumnjivih transakcija i naloga koristeći se predloškom iz Priloga.
2. Osobe iz stavka 1. koje podnose prijavu sumnjivih transakcija i naloga jasno i točno popunjavaju rubrike za unos informacija bitnih za naloge ili transakcije koji se prijavljuju. Prijava sumnjivih transakcija i naloga sadržava barem sljedeće informacije:
 - (a) identifikaciju osobe koja podnosi prijavu sumnjivih transakcija i naloga te u slučaju osoba koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije i svojstvo u kojem djeluje osoba koja podnosi prijavu sumnjivih transakcija i naloga, osobito kada trguje za svoj račun ili izvršava naloge u ime trećih osoba;
 - (b) opis naloga ili transakcije, uključujući:
 - i. vrstu naloga i vrstu trgovanja, osobito trgovanje velikim paketima dionica, te mjesto odvijanja aktivnosti;
 - ii. cijenu i obujam;
 - (c) razloge zbog kojih se sumnja da nalog ili transakcija predstavlja trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem;
 - (d) sredstva za identifikaciju svake osobe uključene u nalog ili transakciju koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem, uključujući osobu koja je predala ili izvršila nalog te osobu u čije je ime nalog predan ili izvršen;
 - (e) sve druge informacije i popratne dokumente koji se mogu smatrati bitnima nadležnom tijelu za potrebe otkrivanja, provođenja istrage i izvršivosti u pogledu trgovanja na temelju povlaštenih informacija, manipuliranja tržištem ili pokušaja trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem.

Članak 8.

Sredstva prijenosa

1. Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja podnose prijavu sumnjivih transakcija i naloga, uključujući sve popratne dokumente ili priloge, nadležnom tijelu iz članka 16. stavaka 1. i 3. Uredbe (EU) br. 596/2014 s pomoću elektroničkih sredstava koja to nadležno tijelo odredi.
2. Nadležna tijela na svojim internetskim stranicama objavljuju elektronička sredstva iz stavka 1. Tim elektroničkim sredstvima osigurava se očuvanje potpunosti, cjelovitosti i povjerljivosti informacija tijekom prijenosa.

Članak 9.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. srpnja 2016.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. ožujka 2016.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNKER

PRILOG

Predložak prijave sumnjivih transakcija i naloga

ODJELJAK 1. – IDENTITET SUBJEKTA/OSOBE KOJA PODNOSI PRIJAVU SUMNJIVIH TRANSAKCIJA I NALOGA

Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije/Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja – Navesti u oba slučaja:

Ime fizičke osobe	[Ime (imena) i prezime (prezimeni) fizičke osobe koja je u okviru subjekta koji podnosi prijavu zadužena za podnošenje prijave sumnjivih transakcija i naloga.]
Položaj u subjektu koji podnosi prijavu	[Položaj fizičke osobe koja je u okviru subjekta koji podnosi prijavu zadužena za podnošenje prijave sumnjivih transakcija i naloga.]
Naziv subjekta koji podnosi prijavu	[Puni naziv subjekta koji podnosi prijavu, uključujući za pravne osobe: — pravni oblik kako je naveden u registru države u skladu s čijim je pravom osnovan, ako je primjenjivo, te — oznaku identifikatora pravne osobe (LEI) u skladu s normom ISO 17442, ako je primjenjivo.]
Adresa subjekta koji podnosi prijavu	[Puna adresa (npr. ulica, broj, poštanski broj, grad, savezna država/pokrajina) i država.]
Svojstvo u kojem subjekt djeluje u vezi s nalogima ili transakcijama koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem	[Opis svojstva u kojem je subjekt koji podnosi prijavu djelovao u vezi s nalogima ili transakcijom transakcijama koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem, npr. izvršavanje naloga za račun klijenata, trgovanje za vlastiti račun, upravljanje mjestom trgovanja, sistematski internalizator.]
Vrsta aktivnosti trgovanja (održavanje tržišta, arbitraža itd.) i vrsta instrumenata kojima se trguje (vrijednosni papiri, izvedenice itd.) po subjektu koji podnosi prijavu.	(Ako je dostupno)
Odnos s osobom o kojoj se podnosi prijava sumnjivih transakcija i naloga	[Opis dogovora, okolnosti ili odnosa korporativne, ugovorne ili organizacijske naravi]
Kontakt za dodatni zahtjev za informacije	[Osoba za kontakt u okviru subjekta koji podnosi prijavu za dodatni zahtjev za informacije o ovoj prijavi (npr. službenik nadležan za usklađenost) te relevantni podaci za kontakt: — ime (imena) i prezime (prezimeni), — položaj osobe za kontakt u okviru subjekta koji podnosi prijavu, — službena adresa e-pošte.]

ODJELJAK 2. – TRANSAKCIJA/NALOG

Opis financijskog instrumenta:	[Opisati financijski instrument koji je predmet prijave sumnjivih transakcija i naloga, navodeći: — puni naziv ili opis financijskog instrumenta, — identifikacijsku oznaku instrumenta kako je definirana u Delegiranoj uredbi Komisije donesenoj u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) br. 600/2014, ako je primjenjivo, ili ostale oznake,
--------------------------------	--

	— vrstu financijskog instrumenta u skladu s taksonomijom koja se koristi za klasifikaciju financijskog instrumenta i povezane oznake (oznaka CFI u skladu s normom ISO 10962).] [Dodatni elementi za naloge i transakcije koji se odnose na OTC izvedenice (Popis podataka u nastavku nije iscrpan) — Utvrditi vrstu OTC izvedenice (npr. ugovori o razlici (CFD), ugovori o razmjeni, ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (CDS) te OTC opcije) primjenom vrsta iz članka 4. stavka 3. točke (b) Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1247/2012. — Opisati obilježja OTC izvedenice, uključujući najmanje sljedeće, ako je relevantno za određenu vrstu izvedenice: — nominalni iznos (nominalna vrijednost), — valutu u kojoj je iskazana cijena, — datum dospijeca, — (cjenovnu) premiju, — kamatnu stopu. — Opisati najmanje sljedeće, ako je relevantno za određenu vrstu OTC izvedenice: — maržu, plaćanje unaprijed i nominalni iznos ili vrijednost odnosnog financijskog instrumenta, — uvjete transakcije, kao što su izvršna cijena, uvjeti ugovora (npr. dobitak ili gubitak zbog razlike u cijeni po kretanju ponude). — Opisati odnosni financijski instrument OTC izvedenice navodeći: — puni naziv odnosnog financijskog instrumenta ili opis financijskog instrumenta, — identifikacijsku oznaku instrumenta kako je definirana u Delegiranoj uredbi Komisije koja će biti donesena u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) br. 600/2014, ako je primjenjivo, ili ostale oznake, — vrstu financijskog instrumenta u skladu s taksonomijom koja se koristi za klasifikaciju financijskog instrumenta i povezane oznake (oznaka CFI u skladu s normom ISO 10962).]
Datum i vrijeme transakcija ili naloga koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem	[Navesti datum (datume) i vrijeme (vremena) naloga ili transakcija uz navođenje vremenske zone.]
Tržište na kojem su se nalog ili transakcija izvršili	[Navesti: — naziv ili oznaku za identifikaciju mjesta trgovanja, sistematskog internalizatora ili organizirane trgovinske platforme izvan Unije gdje je nalog predan i transakcija izvršena, kako je definirano u skladu s Delegiranom uredbom Komisije donesenom u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) br. 600/2014, ili — ako nalog nije predan ili transakcija nije izvršena ni na jednom od prethodno navedenih mjesta, navesti „izvan mjesta trgovanja“.]

Mjesto (država)	[Puni naziv države i dvoznamenkasta oznaka države u skladu s normom ISO 3166-1.] [Navesti: — gdje je nalog predan (ako je dostupno), — gdje je nalog izvršen.]
Opis naloga ili transakcije	[Opisati najmanje sljedeća obilježja naloga ili transakcija koji se prijavljuju — referentni broj transakcije/referentni broj naloga (ako je primjenjivo), — datum i vrijeme namire, — kupovna cijena/prodajna cijena, — obujam/količina financijskih instrumenata [Ako postoje višestruki nalozi ili transakcije koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem, pojedinosti o cijenama i obujmima tih naloga i transakcija mogu se nadležnom tijelu dostaviti u prilogu prijave sumnjivih transakcija i naloga.], — informacije o podnošenju naloga, uključujući najmanje sljedeće: — vrstu naloga (npr. „kupnja uz ograničenje od x EUR”), — način predaje naloga (npr. elektronička knjiga naloga), — vrijeme predaje naloga, — osoba koja je stvarno predala nalog, — osoba koja je stvarno primila nalog, — sredstva kojima je izvršen prijenos naloga. — Informacije o povlačenju ili izmjeni naloga (ako je primjenjivo): — vrijeme izmjene ili povlačenja, — osoba koja je izmijenila ili povukla nalog, — priroda izmjene (npr. promjena cijene ili količine) te opseg izmjene, [Ako postoje višestruki nalozi ili transakcije koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem, pojedinosti o cijenama i obujmima tih naloga i transakcija mogu se nadležnom tijelu dostaviti u prilogu prijave sumnjivih transakcija i naloga.] — sredstva za izmjenu naloga (npr. e-poštom, telefonom itd.).]

ODJELJAK 3. – OPIS PRIRODE SUMNJE

Priroda sumnje	[Navesti vrstu povrede koju bi prijavljeni nalozi ili transakcije mogli predstavljati: — manipuliranje tržištem, — trgovanje na temelju povlaštenih informacija,
----------------	--

	— pokušaj manipuliranja tržištem, — pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija.]
Razlozi za sumnju	[Opisati aktivnost (transakcije i nalozi, način predaje naloga ili izvršenja transakcije te obilježja naloga i transakcija zbog kojih su sumnjivi) te kako je osoba koja podnosi prijavu primijetila slučaj i navesti razloge za sumnju. Kao popis smjernica koji nije iscrpan, opis može uključivati: — za financijske instrumente uvrštene za trgovanje/kojima se trguje na mjestu trgovanja, opis prirode interakcije knjige naloga/transakcija koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem, — za OTC izvedenice, pojedinosti o transakcijama ili predanim nalozima po odnosnoj imovini te informacije o svakoj mogućoj poveznici između transakcija po odnosnoj imovini na tržištu novca i prijavljenih transakcija s OTC izvedenicom.]

ODJELJAK 4. – IDENTITET OSOBE ČIJI BI NALOZI ILI TRANSAKCIJE MOGLI PREDSTAVLJATI TRGOVANJE NA TEMELJU POVLAŠTENIH INFORMACIJA, MANIPULIRANJE TRŽIŠTEM ILI POKUŠAJ TRGOVANJA NA TEMELJU POVLAŠTENIH INFORMACIJA ILI MANIPULIRANJA TRŽIŠTEM („SUMNJIVA OSOBA“)

Ime	[Za fizičke osobe: ime (imena) i prezime (prezimana).] [Za pravne osobe: puni naziv, uključujući pravni oblik kako je naveden u registru države u skladu s čijim je pravom osnovana, ako je primjenjivo, te identifikator pravne osobe (LEI) u skladu s normom ISO 17442, ako je primjenjivo.]
Datum rođenja	[Samo za fizičke osobe.] [gggg-mm-dd]
Nacionalni identifikacijski broj (ako je primjenjivo)	[Ako je primjenjivo u dotičnoj državi članici.] [Broj i/ili tekst]
Adresa	[Puna adresa (npr. ulica, broj, poštanski broj, grad, savezna država/pokrajina) i država.]
Informacije o radnom odnosu: — Mjesto — Položaj	[Informacije o radnom odnosu sumnjive osobe, iz unutarnjih izvora informacija dostupnih subjektu koji podnosi prijavu (npr. dokumentacija o računu u slučaju klijenata, informacijski sustav o osoblju u slučaju zaposlenika subjekta koji podnosi prijavu).]
Broj (brojevi) računa	[Brojevi novčanih računa i računa vrijednosnih papira, svih povezanih računa ili svake punomoći po računu koju ima sumnjivi subjekt/sumnjiva osoba.]
Identifikator klijenta u okviru prijavljivanja transakcija u skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014 o tržištima financijskih instrumenata (ili bilo koja druga identifikacijska oznaka)	[U slučaju sumnjive osobe koja je klijent subjekta koji podnosi prijavu.]
Odnos s izdavateljem predmetnog financijskog instrumenta (ako je primjenjivo i ako je poznato)	[Opis dogovora, okolnosti ili odnosa korporativne, ugovorne ili organizacijske naravi]

ODJELJAK 5. – DODATNE INFORMACIJE**Opće ili sve druge informacije koje subjekt koji podnosi prijavu smatra bitnim za prijavu**

[Sljedeći popis nije iscrpan.

- Položaj sumnjive osobe (npr. mali ulagatelj, institucije);
- Priroda intervencije sumnjivog subjekta/sumnjive osobe (za vlastiti račun, za račun klijenta, ostalo);
- Veličina portfelja sumnjivog subjekta/osobe;
- Datum početka poslovnog odnosa s klijentom, ako je sumnjivi subjekt/sumnjiva osoba klijent osobe koja podnosi prijavu/subjekta koji podnosi prijavu;
- Vrsta aktivnosti odjela za trgovanje sumnjivog subjekta, ako je dostupna;
- Obrasci trgovanja sumnjivog subjekta/sumnjive osobe. Kao smjernice, slijede primjeri informacija koje mogu biti korisne:
 - navike u pogledu trgovanja sumnjivog subjekta/sumnjive osobe u smislu uporabe poluge i kratke prodaje i učestalosti te uporabe,
 - usporedivost veličine prijavljenog naloga/transakcije i prosječne veličine naloga i transakcija koje je sumnjivi subjekt/sumnjiva osoba podnijela i izvršila u proteklih 12 mjeseci,
 - navike sumnjivog subjekta/sumnjive osobe u smislu izdavatelja čijim je vrijednosnim papirima trgovala ili vrste financijskih instrumenata kojim je trgovala u proteklih 12 mjeseci, a posebno je li prijavljeni nalog/transakcija povezana s izdavateljem čijim je vrijednosnim papirima sumnjivi subjekt/sumnjiva osoba trgovala u protekloj godini.
- Drugi subjekti/osobe za koje se zna da su uključeni u naloge ili transakcije koji bi mogli predstavljati trgovanje na temelju povlaštenih informacija, manipuliranje tržištem ili pokušaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem:
 - Imena,
 - Aktivnost (npr. izvršavanje naloga za račun klijenata, trgovanje za vlastiti račun, upravljanje mjestom trgovanja, sistematskog internalizator itd.)]

ODJELJAK 6. – PRILOŽENA DOKUMENTACIJA

[Popis popratnih priloga i materijala koji se dostavljaju uz ovu prijavu sumnjivih transakcija i naloga.

Primjeri su takve dokumentacije poruke e-pošte, snimke razgovora, evidencije naloga/transakcija, potvrde, izvješća brokera, punomoći te informacije objavljene u medijima, ako je relevantno.

Kada se detaljne informacije o nalogima/transakcijama iz odjeljka 2. ovog predloška dostavljaju u zasebnom prilogu, navesti naslov tog priloga.]
